

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФИЛОСОФИИ И СОЦИАЛЬНЫХ НАУК
Кафедра психологии**

**ОВСЯННИКОВ
Василий Васильевич**

**ОСОБЕННОСТИ СОТРУДНИЧЕСТВА МАТЕРЕЙ И ДЕТЕЙ МЛАДШЕГО
ШКОЛЬНОГО И ПОДРОСТКОВОГО ВОЗРАСТОВ С ЗАДЕРЖКОЙ
ПСИХИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ПРИ ОСОЗНАНИИ СИМВОЛОВ**

Реферат дипломной работы

**Научный руководитель:
Кандидат психологических наук,
доцент Поляков А.М.**

Минск, 2017

РЕФЕРАТ ДИПЛОМНОЙ РАБОТЫ

Объем дипломной работы оставляет 74 страницы. Таблиц – 9, рисунков – 9. Приложений – 6. Использованных источников – 77.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ЗАДЕРЖКА ПСИХИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ, СТИЛЬ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ, СИМВОЛ, СИМВОЛИЧЕСКАЯ ФУНКЦИЯ СОЗНАНИЯ, МЛАДШИЙ ШКОЛЬНЫЙ ВОЗРАСТ, ПОДРОСТКОВЫЙ ВОЗРАСТ, ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНО-ГЕНЕТИЧЕСКИЙ МЕТОД, ОСОБЕННОСТИ ПСИХОФИЗИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ.

Объект исследования дипломной работы – сотрудничество матери и ребенка младшего школьного и подросткового возраста. Предмет исследования – сотрудничество матери и ребенка младшего школьного и подросткового возрастов с задержкой психического развития при осознании символов. Цель исследования состояла в установлении особенностей взаимодействия матери и детей младшего школьного и подросткового возрастов с задержкой психического развития при осознании символов.

Методы исследования – был использован экспериментально-генетический метод. Методика изучения развития символической функции сознания ставит задачу построения экспериментальной ситуации, на понимание и выражение символического смысла. В данном исследовании применялась методика изучения развития символической функции сознания, разработанная и описанная кандидатом психологических наук Поляковым А.М.

Результаты исследования. Матери детей с ЗПР не оказывают должной помощи и поддержки своим детям в процессе анализа информации. Самым популярным (25-26%) стилем взаимодействия матери с ребенком с ЗПР стал отстраненно-интеллектуальный, при котором родитель проявляет интерес, но не вмешивается, минимально участвует. 20% матерей детей экспериментальной группы свойственно помогающе-диалогическое поведение, которое является продуктивным и результативным во взаимодействии. Родитель при таком процессе помогает наводящими вопросами, эмоционально поддерживает. 18 % матерей используют в процессе взаимодействия отстраненность, не пытаются помочь, не заинтересованы в достижении результата. В 50% случаев детям с ЗПР матерями не оказывалось никакой помощи против 22% в контрольной группе с детьми нормального развития.

Результаты дипломной работы были получены на основании самостоятельно проведенных теоретических и практических исследований.

РЭФЕРАТ ДЫПЛОМНАЙ РАБОТЫ

Аб'ём дыпломнай працы 74 старонкі. Табліц 9, малюнкаў 9. Прыкладанняў - 6. Выкарыстаных крыніц - 77.

КЛЮЧАВЫЯ СЛОВЫ: ЗАТРЫМКА ПСІХІЧНАГА РАЗВІЦЦЯ, СТЫЛЬ УЗАЕМАДЗЕЯННЯ, СІМВАЛ, СІМВАЛІЧНАЯ ФУНКЦЫЯ СВЯДОМАСЦІ, МАЛОДШЫ ШКОЛЬНЫ УЗРОСТ, ПАДЛЕТКАВЫ УЗРОСТ, ЭКСПЕРЫМЕНТАЛЬНА-ГЕНЕТЫЧНЫ МЕТАД.

Аб'ект даследавання дыпломнай работы - супрацоўніцтва маці і дзіцяці малодшага школьнага і падлетковага ўзросту. Прадмет даследавання - супрацоўніцтва маці і дзіцяці малодшага школьнага і падлетковага узростаў з затрымкай психічнага развіцця пры ўсведамленні знакаў. Мэта даследавання складалася ва ўсталяванні асаблівасцяў ўзаемадзеяння маці і дзіцей малодшага школьнага і падлетковага узростаў з затрымкай психічнага развіцця пры ўсведамленні знакаў.

Метады даследавання – быў выкарыстаны эксперыментальна-генетычны метад. Методыка вывучэння развіцця сімвалічнай функцыі свядомасці ставіць задачу пабудовы эксперыментальнай ситуацыі, на разуменне і выраз сімвалічнага сэнсу. У дадзеным даследаванні ўжывалася методыка вывучэння развіцця сімвалічнай функцыі свядомасці, распрацаваная і апісаная кандыдатам психолагічных навук Паляковым А.М.

Вынікі даследавання. Маці дзіцей з ЗПР не аказваюць належнай дапамогі і падтрымкі сваім дзесям у працэсе аналізу юфармацыі. Самым папулярным (25-26%) стылем ўзаемадзеяння маці з дзіцем з ЗПР стаў адхілена-інтэлектуальны, пры якім маці праяўляе цікавасць, але не ўмешваецца, мінімальна ўдзельнічае. 20% маці дзіцей эксперыментальнай групы ўласціва дапамога-дыялагічныя паводзіны, якое з'яўляецца прадуктыўным і выніковым ва ўзаемадзеянні. Маці пры такім працэсе дапамагае наваднымі пытаннямі, эмоцыйна падтрымлівае. 18% маці выкарыстоўваюць у працэсе ўзаемадзеяння отстраненность, не спрабуюць дапамагчы, не зацікаўленыя ў дасягненні выніку. У 50% выпадкаў дзесям з ЗПР маці не аказвала ніякай дапамогі супраць 22% у контрольнай групе з дзесямі нармальнага развіцця.

Вынікі дыпломнай працы былі атрыманыя на падставе самастойна праведзеных тэарытычных і практычных даследаванняў.

GRADUATE THESIS SUMMARY

The volume of the graduation work is 74 pages. 9 tables, 9 illustrations. Annexes - 6. Used sources - 77.

KEY WORDS: MENTAL RETARDATION, INTERACTION STYLE, SYMBOL, SYMBOLIC FUNCTION OF CONSCIOUSNESS, PRIMARY SCHOOL AGE, ADOLESCENCE, EXPERIMENTAL GENETIC METHOD.

The object of the study is the cooperation of mother and child of primary school age and adolescence. The subject of the study is the cooperation of mother and child of primary school age and adolescence with a delay in mental development in the recognition of symbols. The aim of the study was to establish the characteristics of interaction between the mother and children of primary school age and adolescence with a delay in mental development in the recognition of symbols.

During the research the experimental genetic method was used. The methodology of studying the development of the symbolic function of consciousness poses the task of constructing an experimental situation, understanding and expressing a symbolic meaning. In this research, a technique to study the development of the symbolic function of consciousness, developed and described by the candidate of psychological sciences Polyakov A.M. was used.

Research results. Mothers of children with mental retardation do not provide the proper assistance and support to their children in the process of analyzing information. The most popular (25-26%) style of mother-child interaction with mental retardation became detached-intellectual style when the parent shows interest, but doesn't interfere and participates minimally. 20% of the children of the experimental group's mothers are characterized by a help-dialogical behavior, which is productive and effective in interaction. The parent in this process helps with elaborative questions, supports emotionally. 18% of mothers use detachment in the process of interaction, they do not try to help and are not interested in achieving the result. In 50% of cases mothers didn't give any help to their children with mental retardation against 22% in the control group with children with normal development.

The results of the thesis were obtained on the basis of independently conducted theoretical and practical studies.